

Fundacja Praesterno

organizacja pożytku publicznego,
działająca w obszarze zapobiegania wykluczeniu społecznemu

Animacja samopomocowego środowiska szkolnego **Informacja o programie**

**dla Dyrekcji szkół, Rad Szkół, Rad Rodziców, samorządów uczniowskich
i innych osób zainteresowanych.**

W roku 2021 Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego rozpiął konkurs na realizację zadania publicznego w ramach **Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030**.

Fundacja Praesterno opracowała i złożyła w konkursie Wniosek pod nazwą **Animacja samopomocowego środowiska szkolnego**, który w wyniku postępowania konkursowego uzyskał wysoką ocenę i został zaakceptowany do realizacji (ocena ekspertów w załączeniu).

Informacja o Fundacji Praesterno

Fundacja Praesterno funkcjonuje nieprzerwanie od 1994 roku. Główne obszary działalności Fundacji to:

- przeciwdziałanie wszelkim formom i przejawom patologii społecznej, w tym narkomanii, alkoholizmowi, przemoc;
- ochrona i promocja zdrowia fizycznego i psychicznego oraz krzewienie zdrowego stylu życia;
- przeciwdziałanie wszelkim formom i przejawom wykluczenia społecznego lub marginalizacji społecznej osób bądź grup społecznych, w tym przeciwdziałanie bezrobociu, dyskryminowaniu osób niepełnosprawnych oraz nierówności praw kobiet i mężczyzn,
- promocja i wspomaganie edukacji i oświaty oraz propagowanie i wspieranie równości szans edukacyjnych;
- promocja i organizacja wolontariatu;
- działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe.

Fundacja jest wpisana do *Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej* za numerem 0000190130 i posiada od roku 2015 status organizacji pożytku publicznego.

Siedzibą Fundacji jest m.st. Warszawa. Fundacja posiada 9 jednostek terenowych (bez osobowości prawnej) w Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Puławach, Pruszczu Gdańskim i Wrocławiu oraz biuro centralne w Warszawie.

Podstawową formą oddziaływań Fundacji jest wdrażany od roku 1994 Program profilaktyczny **Bezpieczniej w dorosłość** (do roku 2021 realizowany pod nawą *Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej*). Każdego roku około 600 młodych ludzi bierze w 8 Ośrodkach Fundacji udział w 10-miesięcznym Programie profilaktycznym realizowanym w ok. 50

Współfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności ze środków
Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030

psychokorekcyjnych grupach wsparcia, których uczestnicy stają się częścią adaptacyjnego i wspomaganego środowiska rówieśniczego, umożliwiającego wspólną pracę nad przeżywanymi przez nich problemami związanymi z okresem dojrzewania i uczącego niezbędnych umiejętności społecznych. Program *Bezpieczniej w dorosłość* jest finansowany ze źródeł państwowych (Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii) i samorządowych i jest umieszczony w bazie Programów rekomendowanych prowadzonej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Ośrodek Rozwoju Edukacji. W Internecie <https://programyrekomendowane.pl/strony/artykuly/PPMPS,19>

Innym istotnym projektem jest udostępniony na stronie <http://praesterno.pl/akademia> autorski program profilaktyczny dla młodzieży w wieku 15–18 lat pod nazwą **Akademia Dorosłości** (podręcznik metodyczny, scenariusze 12 trzygodzinnych warsztatów, materiały dla uczestników).

Obok pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym Fundacja Praesterno realizuje także Program **Domowe partnerstwo** – warsztaty umiejętności psychospołecznych dla rodziców. Rocznie w Programie udział bierze ok. 90 osób – rodziców młodzieżowych podopiecznych ośrodków Fundacji.

Od 2007 roku Fundacja wydaje – na zlecenie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii – kwartalnik **Serwis Informacyjny NARKOMANIA**, w nakładzie 3000 egzemplarzy. W Internecie: <https://siu.praesterno.pl>.

Od 2012 roku Fundacja prowadzi – w partnerstwie z Wydziałem Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego – autorski program szkoleniowy **Profilaktyka i terapia uzależnień behawioralnych** dla studentów uczelni kształcących kadrę do pomocowej pracy z ludźmi. (Uniwersytet Medyczny, wydziały psychologiczne, pedagogiczne i resocjalizacyjne uczelni warszawskich oraz – w wersji on-line – uczelni z całej Polski).

Od roku 2019 Fundacja wdraża stworzony przez konsorcjum w składzie Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę i Fundacja Praesterno program przeciwdziałania cyberprzemocy wśród młodzieży pod nazwą **IMPACT – Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej**. **w Internecie** <https://impact.fdds.pl>.

Fundacja jest aktywna w Internecie prowadząc **Internetową poradnię dla osób zagrożonych uzależnieniami i ich rodzin** <https://www.narkomania.org.pl> oraz stronę <https://www.praesterno.pl> (tam też obok bogatej zawartości merytorycznej zamieszczone są statut Fundacji i informacje o jej misji, władzach i sprawozdania finansowe i merytoryczne z lat ubiegłych).

W swej działalności Fundacja współpracuje aktywnie z innymi jednostkami i organizacjami, w tym m.in. z administracją państwową (Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego), jednostkami samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego i gminnego, uczelniami wyższymi (Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, Akademia Psychologii Społecznej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi) i organizacjami pozarządowymi (m.in. Fundacja Batorego, Polskie

Towarzystwo Przeciwdziałania Narkomanii, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Federacja Inicjatyw Oświatowych) oraz blisko 100 szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi.

Informacje o programie *Animacja samopomocowego środowiska szkolnego*

Fundacja Praesterno od blisko 30 lat pracuje z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem i defaworyzacją społeczną realizując swoje oddziaływania zarówno na terenie szkół jak i w lokalach 8 jednostek terenowych Fundacji w Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Puławach, Pruszczu Gdańskim i Wrocławiu oraz w Internecie.

Program ***Animacja samopomocowego środowiska szkolnego*** zakłada opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu autorskiego uruchamiającego tkwiący w środowisku szkolnym potencjał samodzielnego przeciwstawienia się negatywnym zjawiskom obecnym w społeczności szkolnej. Program zwiększy aktywność i szkolną samoorganizację obywatelską w efekcie przyczyniając się do budowania i powiększania kapitału społecznego.

Celem oferowanego Programu jest wsparcie środowiska szkolnego:

- w radzeniu sobie z problemami uczniów przeżywającymi (także na skutek pandemii COVID-19) zaburzenia nastroju, depresję, intensywny stres,
- w przeciwdziałaniu agresji i cyberprzemocy w społeczności szkolnej,
- w niedopuszczeniu do intensyfikacji eksperymentowania w społeczności szkolnej ze środkami psychoaktywnymi.

Program jest realizowany w 6 miastach. W każdej szkole uczestniczącej w Programie (3 szkoły w jednym mieście) utworzony zostanie ośmioosobowy Zespół Wsparcia i Mediacji (ZWM) z udziałem 4 młodzieżowych liderów – uczniów z danej szkoły, 2 nauczycieli z każdej szkoły objętej Programem oraz 2 wolontariuszy – studentów kierunków kształcących do pomocowej pracy z ludźmi. Zespoły będą animować i wspierać kooperację między uczniami a ciałem pedagogicznym nakierowaną na przeciwdziałanie patologicznym zjawiskom w środowisku szkolnym oraz wypracowywać skuteczniejsze mechanizmy służące ograniczaniu negatywnych zjawisk. Fundacja będzie sprawować superwizyjną opiekę nad zespołami do końca trwania programu (do 31 grudnia 2022 r.). Po zakończeniu programu zespoły będą działały nadal, w pełni samodzielnie.

Osoby uczestniczące w Zespołach Wsparcia i Mediacji zostaną przeszkolone przez Fundację:

- młodzieżowi liderzy (4 uczniów z jednej szkoły x 3 szkoły) wezmą udział w 48-godzinnych warsztatach,
- nauczyciele (2 osoby x 3 szkoły) oraz wolontariusze (6 studentów z danego miasta, po dwie osoby uczestniczące w każdym ZWM) wezmą udział w 32-godzinnych warsztatach.

Schemat 1. Animacja samopomocowego środowiska szkolnego

Ukonstytuowane w ramach projektu Zespoły Wsparcia i Mediacji złożone z przeszkolonych uczniów - młodzieżowych liderów, nauczycieli i studentów-wolontariuszy będą miały istotny wpływ na funkcjonowanie społeczności szkolnych. Zespoły wezmą udział w działaniach mających na celu niedopuszczenie na terenie szkoły i w jej pobliżu do handlu narkotykami. Podejmą w społecznościach szkolnych bieżące działania wspierające i mediacyjne przeciwstawiające się (cyber)przemocy, pomagające w rozwiązywaniu konfliktów między uczniami oraz między uczniami a nauczycielami, zapobiegające innym zachowaniom ryzykownym, w tym w szczególności picia alkoholu i eksperymentowaniu z narkotykami. Podejmą na forum szkoły działania zwiększające wiedzę zarówno wychowawców jak i młodzieży dotyczącą ewentualnych nieprawidłowości występujących w społeczności szkolnej, podejmą starania w kierunku eliminacji tzw. „zmowy milczenia” obejmującej zjawiska negatywne (przemoc rówieśnicza, środki psychoaktywne). Zespoły pomogą także

w identyfikacji uczniów przeżywających intensywny stres, zaburzenia nastroju i wykazujących symptomy depresji oraz przyczynią się do zapewnienia tym uczniom kontaktu ze specjalistami. Działania Zespołów będą kontynuowane po zakończeniu oferowanego projektu wpisując się w proces partnerskiego angażowania się uczniów w podejmowanie decyzji dotyczących rzeczywistości szkolnej.

Zwiększanie aktywności i szkolnej samoorganizacji obywatelskiej wzmocni i usamodzielni młodzież, co w efekcie przyczyni się do poprawy jakości działania szkoły. Trenerzy Fundacji przeprowadzą w 2022 roku dla każdego zespołu 2 sesje superwizyjne rozwiązujące problemy członków zespołów związane z podejmowanymi przez Zespoły pracami, współpracą wewnątrz Zespołów oraz wspierające tworzenie planu działania Zespołów na przyszłość.

Poza współpracą ze szkołami skoncentrowaną na animacji Zespołów Wsparcia i Mediacji, w każdej szkole uczestniczącej w projekcie przeprowadzone zostaną 6-godzinne warsztaty edukacyjne – działanie z zakresu profilaktyki uniwersalnej - w 6 klasach wskazanych przez dyrekcję jako najbardziej problemowe. Warsztaty zwiększą wiedzę i umiejętności uczniów w zakresie radzenia sobie ze stresem i stanami subdepresyjnymi, agresją i cyberprzemocą rówieśniczą oraz ochroną przed środkami psychoaktywnymi.

Ponadto ze szkół biorących udział w Programie wyłonionych zostanie w każdym mieście po 9 uczniów z grup ryzyka (zagrożonych wykluczeniem społecznym), których Fundacja obejmie specjalistyczną opieką psychokorekcyjną – działaniem z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej (wkład własny Fundacji w realizację zadania). Uczniom zaoferowane zostanie indywidualne poradnictwo oraz udział w grupie wsparcia prowadzonej w ośrodku Fundacji.

Fundacja Praesterno prowadzi i monitoruje każdy etap realizacji projektu. Opis prac i ich postępy oraz wyniki prowadzonej ewaluacji projektu będą relacjonowane na stronie internetowej www.bezpiecznaszkola.pl.

Planowane rezultaty projektu w jednym mieście

Powołanie Zespołów Wsparcia i Mediacji w 3 szkołach ponadpodstawowych. Zwiększenie aktywności i samoorganizacji społeczności szkolnych w szkołach objętych Programem.

Wyszkolenie 12 uczniów – młodzieżowych liderów, 6 nauczycieli i 6 studentów/młodych absolwentów – wolontariuszy do podjęcia działań w Zespołach Wsparcia i Mediacji.

Przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych w 18 klasach szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki depresji, agresji i cyberprzemocy oraz uzależnień środkami psychoaktywnymi.

Objęcie opieką psychokorekcyjną 9 uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Opracowanie programu umożliwiającego tworzenie i funkcjonowanie Zespołów Wsparcia i Mediacji. Udostępnienie programu na stronach internetowych na zasadach licencji Creative Commons z warunkiem Użycia Niekommercyjnego. Upowszechnienie idei samoorganizacji społeczności szkolnych w organizacjach/institucjach/placówkach działających na rzecz szkół oraz w szkołach.

Kadra realizująca program

Współautorami koncepcji Programu są Tomasz Kowalewicz i Jan Latkowski.

Tomasz Kowalewicz – psycholog, superwizor Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, współautor programów profilaktycznych dla młodzieży oraz warsztatów edukacyjnych dla rodziców i różnych grup zawodowych. Ewaluator programów społecznych.

Jan Latkowski – prawnik, specjalizujący się w zakresie ekonomii społecznej (studia podyplomowe - Uniwersytet Warszawski), w tym w działaniach na rzecz ruchu samopomocowego oraz w zarządzaniu projektami społecznymi i badawczymi.

Współautorami poszczególnych modułów programu są stali współpracownicy Fundacji Praesterno posiadający ogromne doświadczenie w pracy profilaktycznej z młodzieżą.

W skład Rady Programowej czuwającej nad wdrożeniem programu wchodzi prof. Hanna Szuster, dr Maria Raimann, Małgorzata Pytko, Aleksandra Janiszewska, Jagoda Latkowska, Tomasz Kowalewicz, Jan Latkowski.

Realizatorami Programu będą zespoły ośrodków Fundacji Praesterno w Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Krakowie, Lublinie, Łodzi i Pruszczu Gdańskim.

Za ewaluację realizacji Programu jest odpowiedzialny Tomasz Kowalewicz.

Realizacja programu w warunkach pandemii COVID-19

W razie wzrostu zagrożenia pandemią istnieje możliwość realizacji zajęć w formie zdalnej bądź hybrydowej. Szczegóły (w tym wybór dogodnej dla szkoły platformy internetowej, na której realizowany będzie program) będą wymagać odrębnych uzgodnień z dyrekcjami szkół.

Finansowanie uczestnictwa w programie

Dzięki finansowaniu realizacji Programu ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i ze środków własnych Fundacji Praesterno udział w programie jest dla uczestniczących w nim szkół bezpłatny.

Po stronie szkół leży wyłącznie udostępnienie lokali klas szkolnych, w których Program będzie realizowany.

Warszawa, sierpień 2021.

Załączniki.

1. Statut Fundacji Praesterno
2. Odpis aktualny z Rejestru Sądowego – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej
3. Opinia Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii z 13.04.2021 r. na temat współpracy z Fundacją Praesterno
4. Ocena ekspertów (Skonsolidowana karta oceny merytorycznej) programu *Animacja samopomocowego środowiska szkolnego*

Dane kontaktowe

Zarząd Fundacji Praesterno

Tomasz Kowalewicz

e-mail: tomasz.kowalewicz@praesterno.pl

tel. 601 311 454

Jan Latkowski

e-mail: jan.latkowski@praesterno.pl

tel. 501 278 882

Warszawskie biuro Fundacji Praesterno
i siedziba Zarządu Fundacji Praesterno:

ul. Widok 22 lokal 30,
00-023 Warszawa,

e-mail

biuro@praesterno.pl

Internet

<https://www.praesterno.pl>

Ośrodek Fundacji Praesterno w

Pełnomocnik Zarządu Fundacji Praesterno

e-mail, telefon
